

ОПШТИНА БИТОЛА

Локален акционен план за еднакви можности и недискриминација 2014/2015

ноември, 2013 година

1. ВОВЕД

Општина Битола односно Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Советот на Општина Битола во координација со Министерството за труд и социјална политика пристапи кон ревидирање на постоечкиот Акционен план за еднакви можности на жените и мажите 2012/2013 и изработка на нов Акционен план за еднакви можности и недискриминација 2014/2015.. Во изработката на АП беа вклучени сите клучни чинители во делот на родовата рамноправност: и дискриминацијата Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Советот на Општина Битола, координаторот за еднакви можности на општината, невладиноит сектор кој работи во делот на родовата рамноправност и дискриминацијата.

Политиката на родова рамноправност и зајакнување на жените, е едно од фундаменталните начела на демократијата и општествениот поредок. Родовата рамноправност во нашата држава е загарантира со Уставот од 1991 год. како фундаментално човеково право и претставува едно од најважните цели и приоритети на државата а со тоа и на општините.

Од друга страна со донесувањето на новиот закон за спречување и заштита од дискриминација се прошири надлежноста на Комисијата за еднакви можности така да таа е задолжена и за спроведување на овој закон.

Законот за спречување и заштита од дискриминација е усвоен од Собранието на Република Македонија во април 2010 година како и формирањето на Комисија за заштита од дискриминација во јануари 2011 година произлезе пред се од обврската за почитување на меѓународните стандарди превземени со ратификација на меѓународните договори, кои се однесуваат на гаранциите за човечките права и слободи, во исполнувањето на стандардите за придружување кон Европската унија и хармонизација на нашето законодавство со законодавството на ЕУ, како и од непостоење на интегрален систем за заштита од дискриминација во правниот систем на Република Македонија, со кој би биле утврдени општите услови, мерки и инструменти кои би овозможиле уште поефикасна борба против дискриминацијата.

Од тука основната цел на овој документ е да се подобри статутот на жените и да се обезбеди континуиран развој во реализацијата на родовата рамноправност и борбата против дискриминацијата

Во самиот акционен план се поставени приоритетните области на делување од аспект на родовата рамноправност и анти-дискриминацијата и проблемите со кои се соочува општината во нив. Соодветно на тоа се поставени и активности за нивно надминување, со начин на имплементација, конкретна временска рамка, буџет и индикатори за постигнатиот успех.

2. ДЕФИНИРАЊЕ НА СТАТЕШКИ ЦЕЛИ И АКТИНОСТИ

Тргувајќи од приоритетните области на делување и проблемите со кои се соочуваме од аспект на еднакви можности и недискриминацијата на жените и мажите во општината, дефинирани се следните статешки цели, конкретни цели и активности кои треба да се превземат .

СЦ 1. Унапредување на еднаквите можности во Општина Битола

ЖЕНИТЕ И ОДЛУЧУВАЊЕТО

КЦ 1 Унапредување на еднакви можности во општината

- .Изработка на анализа/проценка за постигнатите ефекти од спроведувањето на АП 2012/2013
- Изработка на анализа на родово буџетските ставки од буџетот на 2012/13

КЦ 2 Креирање и спроведување на родово сензитивни општински буџет

- Изработка на анализа на буџетот на општината за 2014 од родова перспектива
- реализација на активности согласно родовиот буџет
- поставување на автобуски постојки во руралните средини
- еднократна помош на жени музичари
- еднократна помош на женски клубови
- јавно осветлување на училиштата и детските градинки
- парична помош за матуранти - деца без родители
- парична помош на жени и мажи жртви на семејно насилство
- преглед со ултра звук на жени самохрани мајки невработени

КЦ 3 Јакнење на свесноста и градење на капацитети на жена Ромка за учество во политичкиот живот

- Организирање на едукативни работилници со жени Ромки членки на политички партии.
- Организирање на Студиско патување за жени Ромки политичарки со цел на учење од добра практика за учество на жените во политичкиот живот

КЦ 4 Зголемување на учество и транспарентност во креирање на политиките за еднакви можности

- Постигнување на родов баланс во работа на сите комисии во општината, управните и надзорните одбори, раководни места

ЖЕНИТЕ И ВРАБОТУВАЊЕТО (ЕКОНОМСКО ЈАКНЕЊЕ НА ЖЕНИТЕ)

КЦ 1 Зголемување на вработеноста на жените

- Организирање на обуки за јакнење на самодоверба на невработени жени за отпочнување на свој бизнис
- Организирање на посебен тип на обуки наменети за жена Ромка за тварање на бизнис со оглед на посебностите на оваа целна група
- Мониторинг за развој на претприемништво и мали бизниси кај жените во руралните средини

КЦ 2 Превенција од семејно насилство

- Давање на мали грантови за отпочнување на мали бизниси на жени потенцијални жртви на семејно насилство.

ЖЕНИТЕ И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

КЦ 1 Подобрување на квалитетот на животот на возрасните мажи и жени

- Организирање на трибини за собирање на податоци за потреби на трудовите инвалиди, самци и стари луѓе корисници на социјална помош
- Организирање на посета и подршка за стари лица корисници на социјална помош, трудови инвалиди и самци на територија на општина Битола

ЖЕНИТЕ И ОБРАЗОВАНИЕТО

КЦ 1 Освестување на млада популација за важноста од родова еднаквост

- Да се мониторира и направи извештај за спроведување на одлуката на советот на општината за реализирање на часови на тема на родова еднаквост во средните училишта
- Покренување на иницијатива за реализирање на часови на тема на родова еднаквост во средните училишта на ниво на државата

ЖЕНИТЕ И НАСИЛСТВО

КЦ 1 Намалување, превенција и заштита од семејното насилство

- Организирање на едукативни работилници за општата популација со цел на информирање за сите форми на насилството
- Организирање на јавната кампања за информирање за сите форми на насилството и механизми за нивната превенција
- Отварање на целодневна СОС телефонска линија за жртвите на насилство

ЖЕНИТЕ И ЗДРАВЈЕТО

КЦ 1 Унапредување на здравјето на мажите и жените во однос на малигните заболувања на репродуктивните органи

- Спроведување на здравствена едукација со цел рано откривање на карцином на матка и карцином на простата

КЦ 2 Едукација на младите за сексуално преносливи болести

- Спроведување едукација во основните и средните училишта за намалување на сексуално преносливите болести

СЦ 2 Спроведување на активности во насока на спроведување на законот за спречување и заштита од дискриминација.

ЖЕНИТЕ И ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА

КЦ 1 Ефективно остварување на правата на жените

- Градење на капацитетите на 10 жени Ромки за свои права и запознавање со институционалните механизми за правната заштита
- Спроведување на информативна кампања во населбите во кои живеат Роми за законот против дискриминација
- Обука на жени од ранливите групи (самохрани мајки, невработени, со телесна попреченост) околу законот против дискриминација
- Обука за членовите на Советот на Општина Битола за законот против дискриминација

3. ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

Во имплементацијата на Акциониот план ќе бидат вклучени сите засегнати институции, партнер институции и органи , како и невладиниот сектор , преку континуирано создавање и подобрување на еднаквите можности помеѓу мажите и жените и превземање на превентивни мерки во делот на дискриминацијата.

4. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛВАЦИЈА

За успешно и доследно спроведување на Акциониот план за еднакви можности и недискриминација 2012/2013 потребно е да се спроведе мониторинг во периодот кој го покрива овој документ, како и евалвација на документот кога ќе стапи на сила т.е. после донесувањето на одлука за негово прифаќање од старна на Советот на Општина Битола. Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Советот на Општина Битола и координаторот за еднакви можности кои го изработуваа овој документ исто така ќе го следат текот и динамиката на спроведување на АП и ќе даваат свои оценки како и предлози за неопходни промени се со цел достигнување на утврдените цели. Во делот на евалвација ќе се вклучи и Секторот за еднакви можности при МТСП Скопје.

5. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

За целосна и успешна имплементација на АП потребни се и финансиски средства и тоа:

- Буџетот на Општина Битола
- Средства од меѓународни проекти во РМ, старнски донации и Амбасади
- Проекти и програми на ЕУ

Листа на користени кратенки

КЕМ- Комисија за еднакви можности

АП- Акционен план

ОБ- Општина Битола

ЦСР- Центар за сојална работа

ЦИРА - Центар за институционале развој

МТСП- Министерство за труд и социјална заштита

ЕУ- Европска унија

РМ- Република Македонија

СОЖМ- Сојуз на организација на жени на Македонија

УНДП- Програма за развој на обединетите нации

УНИФЕМ- Женскиот фонд за развој на обединетите нации

**ПРИОРИТЕТНИ СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ И АКТИВНОСТИ ЗА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ И НЕДИСКРИМИНАЦИЈА –
ОПШТИНА БИТОЛА
2014/2015**

СЦ 1. Уапредување на еднаквите можности во Општина Битола

ЖЕНИТЕ И ОДЛУЧУВАЊЕТО						
Р.б	Конкретни цели	Активности	Одговорни институции	Временска рамнка	Ииндикатори	Финансиски средства
1.	Унапредување на еднакви можности во општината					
		1.1.Изработка на анализа/проценка за постигнатите ефекти од спроведувањето на АП 2012/2013	КЕМ Здруженија на граѓани	2014/15	Изработена анализа; Заклучоците и препораките споделени со сите засегнати страни	
		1.2 Изработка на анализа на родово буџетските ставки 2012/13	КЕМ Здруженија на граѓани	2014/15	Изработена анализа; Заклучоците и препораките споделени со сите засегнати страни	
2	Креирање и спроведување на родово сензитивни општински буџет	2.1. реализација на активности согласно родовиот буџет 1. Поставување на	КЕМ Сектор за финансии , буџет и даноци	2014	Спроведни активности согласно буџетот -поставени	

		<p>автобуски постојки во руралните средини</p> <p>2. Разни трансфери за парична помош за жени уметници еднократна парична помош</p> <p>3. Еднократна парична награда за женски спортски клубови .</p> <p>4.-Јавно осветление планирани се средства за осветлување пред детски градинки, училишта и автобуски постојки</p> <p>5. разубавување на дворовите на детските градинки</p> <p>6. Парична помош на жени жртви на семејно насилство</p> <p>7. еднократна парична помош на матуранти - деца без родители</p> <p>8. преглед со ултра звук на жени самохрани мајки невработени .</p>			<p>постојки во руралните средини - еднократна помош на жени музичари -- еднократна помош на женски клубови</p> <p>-јавно осветлување на училиштата и детските градинки</p> <p>-парична помош за матуранти – деца без родители</p> <p>-преглед на жени самохрани мајки невработени</p>	
3.	Јакнење на свесноста и градење на капацитети на жена Ромка за учество во политичкиот живот	3.1. Организирање на едукативни работилници со жени Ромки членки на политички партии.	КЕМ Здруженија на граѓани	2014/15	Број на организирани едукативни работилници; Број на опфатени жени	Донации,Е ЛС
		3.2 Организирање на	КЕМ	2014/15	Организирано	Донации,

		Студиско патување за жени Ромки политичарки со цел на учење од добра практика за учество на жените во политичкиот живот	Здруженија на граѓани		студиско патување	ЕЛС
4.	Зголемување на учество и транспарентност во креирање на политиките за еднакви можности	4.1 Постигнување на родов баланс во работа на сите комисији во општината, управните и надзорните одбори, раководни места	Здруженијата на граѓани да подготват иницијатива за воведување на родови квоти за комисији, управните и надзорните одбори кои се во надлежност на општината до КЕМ	2014/15	Покрената иницијатива	
ЖЕНИТЕ И ВРАБОТУВАЊЕТО (ЕКОНОМСКО ЈАКНЕЊЕ НА ЖЕНИТЕ)						
1.	Зголемување на вработеноста на жените					
		1.1 Организирање на обуки за јакнење на самодоверба на невработени жени за отпочнување на свој бизнис	КЕМ во соработка со Фондација Бизнис инкубатор а во консултација со Здруженија на граѓани	2014	Број на организирани обуки; Број на започнати бизниси	
		1.2 Организирање на посебен тип на обуки наменети за жена Ромка за отварање на бизнис со оглед на посебностите на оваа целна група	КЕМ во соработка са Фондација бизнис инкубатор кои треба да ги адаптират постоешките модули за работа или развијат нови и на тој начин бидат прифатливи и разбирливи за жена Ромка	2014	Број на жени Ромки кои ја следеле обуката	
		1.3. Мониторинг за развој на претприемништво и мали бизниси кај жените во руралните средини	КЕМ , ЗГ	2014/15	Број на едуцирани жени	ЕЛС Донации

2.	Превенција од семејно насилство	2.1. . Организирање на посебен тип на обуки за јакнење на самодовербата на жена жртви на семејно насилство за отварање на сопствен бизнис и давање на мали грантови	КЕМ во соработка МТСП	2014	Број на отворени бизниси преку дадените грантови	
ЖЕНИТЕ И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА						
1.	Подобрување на квалитетот на животот на возрасните мажи и жени					
		1.1 Организирање на трибини за собирање на податоци за потреби на трудовите инвалиди, самци и стари луѓе корисници на социјална помош	КЕМ да подготви опис и критериуми на услугата а општина да организира тендерска процедура за ЗГ, кои би ја спровела ова активност	2014/15	Организиран трибини Извештај со конкретните потреби споделен до КЕМ	
		1.2 Организирање на посета и подршка за стари лица корисници на социјална помош, трудови инвалиди и самци на територија на општина Битола	Врз основа на наодите од активност 1.1 , КЕМ да подготви опис и критериуми на услугата а општина да организира тендерска процедура за ЗГ, кои би ја спровела ова активност	2014/15	Број на граѓани кои ја користат услугата и имаат подобрен квалитет на живот Соработка со старски дом Сју Рајдер	
ЖЕНИТЕ И ОБРАЗОВАНИЕТО						
1.	Освестување на млада популација за важноста од родова еднаквост					
		1.1 Да се мониторира и	КЕМ да побара извештај од	2014/15	Извештај	

		направи извештај за спроведување на одлуката на советот на општината за реализирање на часови на тема на родова еднаквост во средните училишта	директорите на средните училишта и да достави до Совет на општината интегриран извештај		подготвен, извештај поставен на веб страна на општината	
		1.2. Покренување на иницијатива за реализирање на часови на тема на родова еднаквост во средните училишта на ниво на државата	ЗГ да покренат иницијатива до КЕМ. КЕМ да ја препрати истата до МТСП Сектор за еднакви можности, Министерство за образование и наука, Биро за образование	2014/15	Иницијатива покрената	
ЖЕНИТЕ И НАСИЛСТВО						
1.	Намалување, превенција и заштита од семејното насилство	1.1 Организирање на едукативни работилници за општата популација со цел на информирање за сите форми на насилството	КЕМ преку ЗГ	2014/15	Број на спроведени работилници; број на учесници на работилниците	
		1.2. Организирање на јавната кампања за информирање за сите форми на насилството и механизми за нивната превенција	КЕМ Здруженија на граѓани	2014/15	Број на емитување, број на изработени и дистрибуирани матерјали	
		1.3 Отварање на целодневна СОС телефонска линија за жртвите на насилство.	Здруженија на граѓани	2014/15	СОС линија функционална	
ЖЕНИТЕ И ЗДРАВЈЕТО						
1	Унапредување на здравјето на мажите и жените во однос на малигните заболувања на	Спроведување на здравствена едукација со цел рано откривање на карцином на матка и карцином на простата	Здруженија на граѓани КЕМ	2014/15	Број на спроведени едукации од НВО и број на учесници	

	репродуктивните органи					
2	Едукација на младите за сексуално преносливи болести	Спроведување едукација во основните и средните училишта за намалување на сексуално преносливите болести	Здруженија на граѓани КЕМ Клинички центар	2014/15година	Број на спроведени едукации и број на учесници во истите	5000 ден за печатење на промотивен материјал

СЦ 2 Спроведување на активности во насока на спроведување на законот за спречување и заштита од дискриминација.

.1.	Ефективно остварување на правата на жените					
		1.1.Градење на капацитетите на 10 жени Ромки за свои права и запознавање со институционалните механизми за правната заштита	КЕМ , координатор ЕМ, Здруженија на граѓани	2014/15	Број на обучени жени ромки, Број на поднесени представки до народниот правобранител	
		1.2 Спроведување на информативна кампања во населбите во кои живеат Роми за законот против дискриминација	КЕМ , Координатор ЕМ, Здруженија на граѓани	2014/15	Спроведена информативна кампања, фианлниот извештај доставен до КЕМ	
		1.3 Обука на жени од ранливите групи (самохрани мајки, невработени , со телесна попреченост) околу законот против дискриминација	КЕМ ,Координатор ЕМ, Здруженија на граѓани	2014/15	Спроведени обуки Бр. на обучени жени	
		Обука за членовите на Советот на Општина Битола за законот против дискриминација	КЕМ, Координатор ЕМ, Здруженија на граѓани	2014/15	Спроведени обуки Бр. на обучени советници	

